

Ebola, hemoragijska bolest (Ebola virus disease, EVD)

1. Rujna 2014. godine

O bolesti

Ebola virusna bolest, poznata i kao Ebola hemoragijska groznica je ozbiljna i teška, često smrtonosna zarazna bolest. Prvi put se pojavila 1976. godine u Sudanu i Kongu, u selu pored rijeke Ebola, po čemu je bolest i dobila ime.

Trenutno vladajuća epidemija ebole započela je krajem ožujka 2014.godine u Zapadnoj Africi, a prvi slučajevi oboljelih javili su se u Gvineji. Osim Gvineje, do sada je epidemija zahvatila Liberiju, Sjevernu Leone, Nigeriju, i DR Kongo (od 24.8.2014.) Do 4.8. je u zemljama zapadne Afrike oboljelo preko 2473 osoba, a umrlo je 1350. U središnjoj Africi, DR Kongo, do 18.8.2014. je umrlo 13 osoba, a povezanost slučajeva sa epidemijom ebole u zapadnoj Africi još se istražuje.

Znakovi i simptomi

Vrućica, opća slabost, glavobolja, grlobolja, bolovi u mišićima, trbušna bol, koji mogu biti popraćeni i povraćanjem, proljevom, osipom, vanjskim ili unutarnjim krvarenjem kao i oštećenjem jetrene ili bubrežne funkcije. Simptomi se javljaju između 2. i 21. dana, ali najčešće između 8. i 10. dana od izlaganja virusu ebole. Tijekom epidemije ove bolesti smrtnost može biti i do 90%, a u epidemiji u zapadnoj Africi trenutno je prosječno oko 55%. Osobe koje prebole ebola groznicu, mogu još do 7 tjedana od oporavka biti zaražene virusom.

Način prijenosa

Prirodni rezervoar virusa su najvjerojatnije divlje životinje tropskog područja (majmuni, dikobrazi, šišmiši i antilope). Bolest se može dobiti izravnim kontaktom s mesom, organima, krvlju i drugim tjelesnim tekućinama zaraženih divljih životinja, živih ili uginulih. S čovjeka na čovjeka, prenosi se izravnim kontaktom krvlju ili drugim tjelesnim tekućinama zaraženih osoba, bilo živih ili preminulih. U to je uključen i nezaštićen spolni odnos s pacijentima do sedam tjedana nakon njihova oporavka od bolesti. Virus ebole ne prenosi se zrakom poput virusa gripe, ne prenosi se uobičajenim kontaktom s ljudima koji ne izgledaju bolesno, na javnim mjestima, virus ebole se ne prenosi. Zaraženi ljudi, u vrijeme inkubacije (prije pojava znakova bolesti) nisu zarazni za okolinu, jer počinju izlučivati virus tek kad se pojave znakovi bolesti. Virusom ebole ne može se zaraziti putem predmeta (osim ako su svježe kontaminirani krvlju i tjelesnim tekućinama bolesnika), namirnicama (osim mesa zaraženih životinja) ili kupanjem u bazenu. Komarci ne prenose ebolu.

Dijagnoza i terapija

Dijagnoza se može postaviti na temelju ELISA testa, testa detekcije antigena, testa neutralizacije seruma, RT-PCR testa, elektronske mikroskopije ili izolacije virusa u kulturi stanica i provodi se u visoko specijaliziranim laboratorijima s najvišim stupnjem biološke zaštite, jer je uzimanje uzoraka i laboratorijska obrada vrlo rizična za širenje zaraze. Zasad ne postoje specifični lijekovi, kao ni cjepivo, stoga se oboljelima pruža intenzivna medicinska skrb uz nadoknadu tekućine infuzijama, kao i ostala simptomatska terapija.